

Model 0.

Exercici 1.

[2 punts]

a)

Els 2 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica que:

- a) De les tragèdies clàssiques (*Antígona*, de Sòfocles, i *Els set contra Tebes*, d'Èsquil), Espriu n'extreu el nucli argumental (n'elimina alguns episodis i n'afegeix d'altres) i els personatges principals. Converteix el pròleg en un personatge que s'adreça a l'espectador/lector (el Pròleg) i afegeix personatges nous, com Eumolp i el Lúcid Conseller. **[1 punt]**
- b) Espriu reinterpreta el mite per adaptar-lo a les circumstàncies de la Guerra Civil espanyola i, a partir de la segona versió, del primer franquisme i de l'Europa de la Segona Guerra Mundial. Creont esdevé la figura del dictador i les seves lleis repressives; *Antígona*, al contrari, representa la voluntat de concòrdia i el sacrifici per la pau. El Lúcid Conseller, que Espriu incorpora en la segona versió d'*Antígona* (publicada el 1969), fa la funció de contrapunt, per remoure la consciència de l'espectador/lector, acostar els fets a la realitat política del moment i posar de manifest la universalitat de la baixesa de la condició humana. **[1 punt]**

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2 punts assignats.

b)

Els 2 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica que:

- a) Rusiñol literaturitza el conflicte entre l'artista i la societat sota els símbols de la Poesia i la Prosa. La Poesia simbolitza l'artista, que té la capacitat de crear, d'entendre i de transmetre l'art, i la Prosa simbolitza la societat, materialista i conservadora, que no és capaç de valorar-lo. L'enfrontament entre l'artista i la societat és un tema recurrent en l'obra de Rusiñol. **[1 punt]**

- b) L'arribada de la companyia de comedians (la Poesia) al poble gris (la Prosa) desencadena el conflicte. Les posicions d'uns i altres són irreconciliables: l'artista és marginat per la societat materialista, que està condemnada a viure eternament en la Prosa sense poder gaudir de la bellesa de l'art. La Poesia és «l'alegria que passa». Els dos personatges que més clarament representen aquests símbols són el Clown (la Poesia) i l'Arcalde (la Prosa). **[1 punt]**

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2 punts assignats.

Exercici 2.

[3 punts]

2.1.

[1 punt]

El punt assignat es pot atorgar si l'examinand explica que:

- a) En tots dos poemes s'empra un vers curt, l'heptasíl·lab, característic dels gèneres populars. **[0,25 punts]**
- b) En tots dos poemes hi apareixen anàfores: als versos 15 i 16 d'«Excèlsior» («sempre al mar, al gran mar noble: / sempre, sempre mar endins») i als versos 31-33 de la part VI d'«El comte Arnau» («seràs mar esvalotat, / seràs aire que s'inflama, / seràs astre rutilant, / seràs home sobre-home»). Es repeteixen a principi de vers la paraula «sempre» i «seràs», respectivament. **[0,75 punts]**

Es donarà per bona qualsevol altra figura de repetició: per exemple, les repeticions del verb dins el mateix vers als versos 1 i 5 d'«Excèlsior» («Vigila, esperit, vigila» i «Gira, gira els ulls enlaire») i al vers 9 del fragment del cant VI d'«El comte Arnau» («Viure, viure, viure sempre»).

2.2.

[2 punts]

Els 2 punts assignats es poden atorgar si l'examinand tria dos passatges d'«Excèlsior» i els relaciona de manera coherent amb el vitalisme de Maragall i amb el fragment citat d'«El comte Arnau»; per exemple:

- a) Els passatges triats són els versos 3-4, «no et deixis dur a la tranquil·la / aigua mansa de cap port», en què el jo poètic demana a l'esperit que no s'aturi, i els versos 11-12 («sempre entorn aigües esteses / que es moguin eternament»), que demanen a l'esperit que estigui sempre en moviment. Ambdós passatges (a través d'una metàfora marítima que recorre tot el poema) remetent a l'etern moviment característic del vitalisme de Maragall. **[0,75 punts]**
- b) Tots dos passatges es poden relacionar amb el personatge del comte Arnau del poema de Maragall, que corre sempre («Correràs per monts i planes...», v. 35) amb un cavall que no se li cansa mai (v. 38), l'etern moviment que empeny endavant. Les «aigües esteses» són eternes com ho són per a Arnau els

elements de la natura que esmenta a la part VI del poema (el roure, la roca, la mar i l'aire). La conclusió d'Arnau remet al vitalisme maragallià, manllevat de Nietzsche: deixarà de ser home per esdevenir superhome (vv. 29-30 i 35), perquè en tindrà «la voluntat» (v. 36). La voluntat entesa com a força motriu de l'individu que li permet rebel·lar-se —no conformar-se amb la «tranquil·la aigua mansa de cap port»— i moure's endavant cap al desconegut —«sempre, sempre mar endins»—, en una actitud vital com la que demostra Arnau en aquest diàleg amb les veus de la terra. **[1,25 punts]**

Segons els passatges triats i l'estructura que l'alumne doni a la resposta, el resultat pot ser diferent de l'exemple proposat. Tot i així, caldrà que s'emmarqui en les idees generals de (b).

Exercici 3.

[5 punts]

a)

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Els 3 punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir, si explica que:

- a) En aquest fragment hi apareixen la Laura, la protagonista de la novel·la, i la Teresa, la seva antagonista. El fragment se situa al començament de la primera part de la novel·la. La Laura acaba d'arribar a Comarquinal, a la casa del seu marit, en Tomàs Muntanyola, i la seva germana, la Teresa. La Laura és a la seva habitació per canviar-se de roba. **[0,5 punts]**
- b) La Teresa espia pel forat del pany la nouvinguda. L'escena fa evident l'actitud de cadascuna davant la sexualitat: la Teresa és, com diu el narrador, una «verge de quaranta anys» que ha reprimat la seva sexualitat sota el pes de les convencions familiars, socials, religioses i morals, d'aquí la seva reacció indignada. L'al·lusió a «la mà resseca», la «suavitat conventual», la «boca contreta» i el pit que no ha rebut contacte del sol contrasta amb la Laura. En efecte, la «nuesa rosada de la forastera», les peces íntimes brodades, l'autocontemplació al mirall, el somriure, el gest d'estufar-se els cabells ens fan imaginar la Laura com una dona jove, moderna, sensual, conscient de la seva capacitat d'atracció, i il·lusionada amb un casament que la treu de la pobresa (d'aquí la referència a l'anell). L'oposició entre les dues dones és també la incompatibilitat entre dos mons: el món, el refinament i les il·lusions de la Laura, i el món, el resclosiment i la brutalitat de Comarquinal. **[1,5 punts]**
- c) El narrador de la novel·la és omniscient (tercera persona), sovint focalitzat en el personatge de la Laura, per qui pren partit (comentaris, etc.). En aquest fragment, però, el punt de vista adoptat pel narrador és el del personatge de la Teresa, atès que descriu exactament el que veu la Teresa espiant pel forat del pany (la Laura reflectida al mirall despullant-se i vestint-se) i li coneix els pensaments («La Teresa ja en té prou»). **[1 punt]**

Si l'examinand desenvolupa de manera correcta i coherent alguna altra qüestió pertinent no explicitada en l'enunciat, se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació no pot sobrepassar els 3 punts assignats al

contingut. Els altres 2 punts s'atorgaran segons la capacitat de presentar, estructurar i redactar el comentari, la claredat i la coherència expositives, i la capacitat d'anàlisi.

b)

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Els 3 punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir, si explica que:

- a) «Cançó de fer camí» és l'última composició de la secció «Els núvols duien confetti a les butxaques», que pertany a la segona part del llibre. En aquesta segona part es posa de manifest de forma festiva i optimista la necessitat d'unió i solidaritat per encarar les reivindicacions feministes. Igual que tots els poemes de la secció «Els núvols duien confetti a les butxaques», «Cançó de fer camí» té trets de la literatura popular i, com gairebé tots els altres poemes, està dedicat a una amiga («per a la Marina»). **[0,5 punts]**
- b) El poema està format per sis quartetes de versos octosíl·labs amb rima assonant encadenada, que l'acosta a les formes pròpies de la literatura popular. Així doncs, es fonamenta en les repeticions (v. 3 i v. 5) i en els paral·lelismes (v. 6, v. 10, v. 15, v. 22), que, a més de marcar un ritme, ajuden a reiterar les idees expressades. Tot i tenir una aparença senzilla —pel lèxic i per les estructures—, el poema és una al·legoria basada en el tòpic del viatge en barca, formada per metàfores com ara «Hi haurà remes per a tots els braços» (v. 9), «Els nostres ulls, estels esparsos / oblidaran tots els confins» (v. 11 i v. 12), etc. El poema també conté referents recurrents en l'obra de Marçal, com ara les bruixes, que aquí s'identifiquen amb tot el col·lectiu femení («Bruixes d'ahir, bruixes del dia», v. 17), la lluna (que esdevé «estendard» al v. 16), la nit, els estels, els elements provinents de la natura i els elements simbòlics referents al feminisme com «les violetes» (v. 2) o el mes de «març» (v. 13). **[1,25 punts]**
- c) El tema del poema és la lluita feminista, es tracta d'un poema programàtic. A través de l'al·legoria del viatge en barca, el jo poètic convida a sumar-se a la lluita feminista i insisteix en la idea de superació de les etapes anteriors, d'avançar superant pors, ara passades («anirem lluny sense recança / d'allò que haurem deixat aquí», v. 3-4); i el feminisme es presenta com un espai lliure, obert («el cel obert», v. 8) on tothom té cabuda («Hi haurà remes per a tots els braços», v. 9). El poema presenta un cert joc amb l'ús dels temps verbals, la majoria dels quals són en futur, per indicar la projecció endavant del camí

que ha de fer el feminisme. A més, comença fent una apel·lació directa a una segona persona («Vols venir a la meva barca?», v. 1), però aviat la invitació es fa extensiva a una segona persona plural («Veni, veniu, a la nostra barca», v. 7), en la qual s'inclouen totes les persones que llegeixen el poema i, per extensió, totes les dones. L'ús de la primera persona del plural (nosaltres) marca de forma molt clara el pas de la individualitat a la col·lectivitat («anirem», «serem», «partim», «ens trobarem», etc.). En l'última quarteta, que fa de desenllaç, es presenta un futur exitós, amb un grup molt nombrós («serem cinc-cents, serem mil») que assolirà l'objectiu («Juntes farem nostra la nit»).

[1,25 punts]

Si l'examinand desenvolupa de manera correcta i coherent alguna altra qüestió pertinent no explicitada en l'enunciat, se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació no pot sobrepassar els 3 punts assignats al contingut. Els altres 2 punts s'atorgaran segons la capacitat de presentar, estructurar i redactar el comentari, la claredat i la coherència expositives, i la capacitat d'anàlisi.